

Goed werkgever heeft verzekeringsplicht

Een goed werkgever zorgt voor een behoorlijke verzekering wanneer de uitoefening van de werkzaamheden ertoe kan leiden dat een werknemer, als bestuurder van een motorvoertuig, betrokken raakt bij een verkeersongeval. Deze conclusie volgt uit twee recente arresten van de Hoge Raad. In dit artikel wordt nader ingegaan op de gevolgen van deze arresten voor de praktijk.

Zorgplicht en goed werkgeverschap

Een werkgever heeft een zorgplicht voor de veiligheid van zijn werknemers. Deze plicht brengt met zich mee dat een werkgever de werkvloer, werktuigen en gereedschappen goed inricht en zorgt voor het benodigde onderhoud. Ook moet een werkgever zijn werknemers voor aanvang van de werkzaamheden voldoende instructies en aanwijzingen geven. Als een werkgever zijn zorgplicht niet (voldoende) nakomt kan de werknemer hem aansprakelijk stellen voor de schade. Daarnaast dient een werkgever zich te gedragen als een "goed" werkgever. Wat is dan een goed werkgever? Het antwoord op deze vraag hangt af van de omstandigheden, zoals de risico's die bepaalde werkzaamheden met zich meebrengen, de persoonlijke omstandigheden van een werknemer en de omvang van een onderneming. In een tweetal gewezen arresten van 1 februari 2008 heeft de Hoge Raad bepaald dat het goed werkgeverschap ook een bepaalde verzekeringsplicht

met zich meebrengt. Deze verzekeringsplicht heeft nadrukkelijk betrekking op schade als gevolg van ongevallen in de uitoefening van de werkzaamheden, niet op ongevallen in het woon-werkverkeer en tijdens privé-ritten.

Arrest Taxicentrale

Een taxichauffeur is op basis van een arbeidsovereenkomst als chauffeur in dienst getreden bij Taxicentrale. Op 7 oktober 1994 is de door hem bestuurde taxi bij het oversteken van een onbewaakte spoorwegovergang aangereden door een trein. Als gevolg van deze aanrijding heeft hij ernstig letsel opgelopen en is hij volledig arbeidsongeschikt geraakt om als chauffeur te kunnen werken. Op de arbeidsovereenkomst van de werknemer met Taxicentrale was de CAO-taxi- vervoer van toepassing. Daarin was opgenomen dat de werkgever voor zijn werknemers een collectieve ongelukverzekering moest afsluiten, die onder meer bij blijvende invaliditeit als gevolg van een ongeval binnen werktijd een bedrag van maximaal één jaar-salaris moest uitkeren tot ten hoogste NLG 75.000,-. Taxicentrale heeft deze verzekering afgesloten en de werknemer heeft een voorschot van deze verzekering uitgekeerd gekregen. Daarnaast had Taxicentrale voor haar werknemers een inzittendenverzekering afgesloten. Daaruit werd NLG 8000,- uitgekeerd. Beide bedragen waren echter onvoldoende om de gehele schade te dekken. De werknemer stelde Taxicentrale daarom aansprakelijk voor zijn resterende schade.

De vraag is nu of Taxicentrale aansprakelijk is voor deze resterende schade. Taxicentrale is haar verplichtingen op grond van de CAO nagekomen door het sluiten van de in de CAO opgenomen verzekering. Voorts heeft Taxicentrale zelfs – onverplicht – een aanvullende verzekering afgesloten. Dat lijkt erop te duiden dat Taxicentrale aan de op haar rustende zorgplicht heeft voldaan. Niettemin oordeelde de Hoge Raad dat onderzocht moest worden of de verzekeringen tezamen een behoorlijke verzekering opleverden. Het goed werkgeverschap brengt namelijk met zich mee dat Taxicentrale moet zorgen voor een behoorlijke verzekering voor werknemers die tijdens de uitoefening van hun werkzaamheden als bestuurder van een motorvoertuig betrokken kunnen raken bij een verkeersongeval. Laat de werkgever dit na, dan dient hij in beginsel de niet door verzekering gedekte schade te dragen.

Arrest Akzo

Op 30 september 1996 is een werknemer als bestuurder van zijn personenauto betrokken geraakt bij een verkeersongeval. Als gevolg van het ongeval heeft de werknemer een whiplashtrauma opgelopen. De andere bij het ongeval betrokken partij en zijn WAM (Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen)-verzekeraar hadden 75% van de schade vergoed. De resterende 25% van de schade vordert de werknemer van zijn werkgever. Doordat de werknemer tijdens het ongeval in een privé-auto reed, valt zijn schade niet onder de wettelijke

zorgplicht van de werkgever. De werkgever heeft immers geen invloed op en verantwoordelijkheid voor een privé-auto van een werknemer en is dus niet aansprakelijk wegens het schenden van zijn zorgplicht. Maar ook in dit geval oordeelde de Hoge Raad dat de werkgever op grond van het goed werkgeverschap gehouden is zorg te dragen voor een behoorlijke verzekering voor de bestuurder van een motorvoertuig.

Wat is een behoorlijke verzekering?

De omvang van de verzekeringsplicht moet van geval tot geval worden vastgesteld. Hierbij spelen alle omstandigheden, in het bijzonder de verzekeringsmogelijkheden, een rol. In dat kader is van belang of de verzekering kan worden verkregen tegen een premie waarvan betaling in redelijkheid

behoorlijke verzekering voor werknemers die in de uitoefening van hun werkzaamheden als bestuurder van een motorvoertuig worden blootgesteld aan de aan het gemotoriseerde verkeer verbonden risico's van ongevallen.

Aanbevelingen

Werknemers die tijdens hun werkzaamheden als inzittenden van een motorvoertuig betrokken zijn geraakt bij een auto-ongeval zijn over het algemeen adequaat verzekerd door de WAM. Zij zullen daarom niet snel geneigd zijn tot het instellen van een claim tegen hun werkgever. Dat is anders voor werknemers die ten tijde van het ongeval bestuurder waren. Op grond van goed werkgeverschap is een werkgever al snel aansprakelijk voor de door hen geleden (resterende) schade. Die schade kan zeer omvangrijk zijn.

als behoorlijk kan worden beschouwd. Het verdient daarom aanbeveling om (i) in kaart te brengen welke werknemers zich geregeld – met een privé-auto en/of een bedrijfsauto – voor de uitoefening van de werkzaamheden in het verkeer begeven en (ii) om regelmatig te evalueren of de huidige verzekeringen voldoende dekking geven voor deze groep werknemers.

mr. M.E. (Maartje) Sträter
Ondernemingsrecht,
cluster arbeidsrecht
T +31 (0)26 3538 220
E maartje.sträter@cms-dsb.com

mr. E.J.P. (Eva) Schothorst-Gransier
Procesrecht
T +31 (0)30 2121 142
E eva.schothorst@cms-dsb.com

“Het enkele feit dat een verzekering voldoet aan de door een CAO gestelde eis, betekent niet automatisch dat er sprake is van een behoorlijke verzekering.”

van de werkgever kan worden gevraagd. Het enkele feit dat een verzekering voldoet aan de door een CAO gestelde eis, betekent niet automatisch dat er sprake is van een behoorlijke verzekering. Wanneer voor de werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van een privé-auto, kan ook aan de verplichting worden voldaan door de werknemer financieel in staat te stellen zelf voor een behoorlijke verzekering te zorgen. Hierover moet tussen werkgever en werknemer dan wel voldoende duidelijkheid bestaan.

Conclusie

Uit deze arresten volgt dat een goed werkgever moet zorgen voor een

Bij ernstige blijvende invaliditeit zal een werknemer, naast zijn overige schade, al snel aanspraak maken op zijn gehele gemiste inkomen tot aan zijn pensioen. En ook al is de werkgever niet aansprakelijk, de kosten van verweer kunnen niettemin aanzienlijk oplopen. Daarom is juridisch van belang dat een werkgever onder zijn aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven (AVB) dekking heeft wanneer een claim van de werknemer gebaseerd is op goed werkgeverschap. Een werkgever kan echter aan aansprakelijkheid ontkomen door het afsluiten van een behoorlijke verzekering. Dat wil zeggen een verzekering die gelet op de premie en de huidige maatschappelijke opvattingen